

ข่าวภาคพิเศษ

ปีที่ 42 ฉบับที่ 10344/115 วันที่ 11-17 มิถุนายน 2534 ราคา 5.00 บาท

มะม่วง “อ่อนซอน” ความหวังใหม่จากอีสาน

นิศ ช่างราว

นับเป็นเวลาหลายศตวรรษ ที่ประเทศไทยปลูกมะม่วงจากหลายหลากพันธุ์ ถิ่นแต่เป็นพันธุ์มะม่วงที่ขยายพันธุ์จากเมล็ด บางชนิดที่เป็นพันธุ์มีชื่อเสียงก็โดยเหตุบังเอิญที่ปลูกด้วยเมล็ด แล้วกลายพันธุ์อย่าง เขียวเสวย และโชก-อินันต์

ความนิยมของพันธุ์มะม่วงไทยอาศัยจากพันธุ์ที่เกษตรกรปลูกขึ้นมาโดยขยายพันธุ์จากการทานกิ่งติดคา หรือจากเพาะเมล็ดขึ้นมาเมื่อสมัยก่อน ความหวังจะได้มะม่วงพันธุ์ดีก็ต้องจากการปลูกที่อาจจะกลายพันธุ์เป็นมะม่วงดีขึ้นมา การปรับปรุงพันธุ์หรือผสมพันธุ์ขึ้นมาก็คงจะไม่มีใครนิยมกัน อาศัยการประกวดผลมะม่วงและกิ่งพันธุ์มาส่งเสริมให้กับเกษตรกรเพียงเท่าที่จะทำได้ระหว่างหน่วยราชการกับผู้นิยมปลูกสวนมะม่วงกัน

จะนับเรื่องการปรับปรุงพันธุ์พืชต้องอาศัยระยะเวลาที่ยาวนาน ถ้าเป็นไม้ผลยิ่งยาวนานต่อไป แต่ก็ยังมีหน่วยงานที่มองเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ก็คือ

“สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ” ซึ่งเป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านเงินทุนในการวิจัยเรื่องผสมพันธุ์ไม้ผล โดยมองเห็นการณ์ไกลว่า น่าจะมีการปรับปรุงพันธุ์มะม่วงเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะได้มีการส่งออกไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศได้

ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการวางแผนดำเนินงานวิจัย ซึ่งเกิดขึ้นได้เป็นความร่วมมือจากนักวิชาการหลายหน่วยงานคือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยใช้สถานที่ที่สถานีวิจัยพืชสวนปากช่อง อำเภอปากช่อง นครราชสีมา

เป้าหมายการปรับปรุงพันธุ์ต้นวัตถุประสงค์ที่ต้องการนั้นก็คือ ต้องการให้ได้มะม่วงประเภทหับประทานผลสุก ที่มีคุณภาพรสชาติดี ทนทานต่อการขนส่ง และจะต้องมีสีสวยสะอาดอีกด้วย

คณะนักวิจัยจากสามสถาบัน พยายามพิจารณาหาพ่อแม่พันธุ์ที่เป็นมะม่วงไทย และส่งประเทศนำมาผสมเกสร เพื่อต้องการ

ลูกผสมที่ต้องการหลายหลากพันธุ์ สำหรับคุณสมบัติลูกผสมที่ถึงความหวังไว้

ถ้าบังเอิญได้คุณสมบัติตามที่ต้องการมากกว่านั้น ก็ถือว่าโชคดีจากหลาย ๆ ตัวอย่างจาก มะม่วงลูกผสม แม่พันธุ์หับกลางวันมีผลที่มีผิวเปลือกหนา ทนต่อสภาพการขนส่งได้ดี สายพ่อพันธุ์ เออวิน (IRWIN) เป็นพันธุ์ต่างประเทศที่ผลมีผิวสีแดง เปลือกค่อนข้างหนา ผลขนาดปานกลาง

จากผลการดำเนินงานการปรับปรุงพันธุ์มะม่วงในครั้งนั้น ต้องผสมเกสรข้ามพันธุ์ด้วยมือตั้งแต่ปี 2523-2529 เป็นจำนวนดอกที่ผสมถึง 83,226 ดอก ได้ต้นลูกผสมเพื่อการประเมินผลจำนวน 85 ต้น มะม่วงลูกผสมชุดแรกออกดอกติดผลเมื่ออายุ 8-7 ปี คัดเลือกลูกผสมได้มา 3 พันธุ์

ลูกผสมระหว่างแม่พันธุ์หับกลางวันกับพ่อพันธุ์ เออวิน เป็นพันธุ์ประเภทรับประทานสุก มีคุณสมบัติเด่นคือ มีสีผิวผลสวยงามมาก เป็นสีส้มและมีสีแดงอมชมพูที่บริเวณไหล่ผล รสชาติอร่อยมาก เปลือกหับต้นน้ำตาลสูงกว่าพ่อแม่พันธุ์ ไม่มีกลิ่นหืนได้ เส้นไหม้เพียงเล็กน้อย เมล็ดบางและมีเนื้อค่อนข้างมาก เปลือกค่อนข้างหนา ช่วยยืดอายุการเก็บรักษาและการขนส่งได้ดี ขนาดผล 4-5 ผลต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นขนาดที่ตลาดต้องการ

เรียกชื่อพันธุ์ลูกผสมนี้ว่า “ออนซอน” เพื่อบ่งถึงความสวยงามและถิ่นกำเนิดจากภาคอีสาน

สำหรับพันธุ์ลูกผสม “ออนซอน” ได้มีการขยายพันธุ์และนำมาปลูกในแปลงเมื่อเดือนกรกฎาคม 2531 จากการศึกษาคุณสมบัติประจำพันธุ์ที่มีรายละเอียดคือ จำนวนเปอร์เซ็นต์ดอกกระเทยค่อนข้างสูงประมาณ 31.8% ก้านช่อดอกหรือก้านผลขนาดค่อนข้างใหญ่ และแข็งแรงไม่ทำให้ผลร่วงง่าย เมื่อมีลมพายุ ติดผลตก มีผิวที่ผลสวยซึ่งแสดงออกตั้งแต่ผลยังเล็กอยู่

"ฮอนซอน" เป็นพันธุ์มะม่วงสุกผสม
ที่เป็นความหวังใหม่ในวงการมะม่วงไทยที่

นักวิจัยมีความมั่นใจว่าจะเป็นพันธุ์ที่สามารถ
ปลูกเป็นการค้า เพื่อการส่งออกได้เป็นอย่างดี
เพราะมีคุณสมบัติเหมาะสมหลายประการดัง
ได้กล่าวมาแล้ว โดยเฉพาะตลาดต่างประเทศ
ซึ่งรสชาติมะม่วงพันธุ์นี้พอที่จะผสมผสาน
เข้ากับลิ้นคนไทยและต่างประเทศได้ดี
ในขณะที่เอกลักษณ์ของมะม่วงไทยแท้ ๆ
นั้น ค่อนข้างจะเจาะตลาดต่างประเทศได้
ยากเสียจริง ๆ

พันธุ์ผสม "ฮอนซอน" อาจจะเป็น
คลื่นลูกใหม่ หรือความหวังใหม่ให้กับ
มะม่วงไทยที่จะเปลี่ยนโฉมซึ่งน่าจะไปได้
ค่อนข้างจะมีอนาคต หากใครได้ลิ้มรส
มะม่วงพันธุ์นี้ช่วงจังหวะสุกเชื่อว่าคง
ติดใจตาม ๆ กัน